

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 725 din data de 13.12.2017

Dosar nr. 796/2016

Petiția nr. 7295/06.12.2016

Petent: Sindicatul Transportatorilor APT din RATB

Reclamat: Regia Autonomă de Transport București R.A

Obiect: petentul sesizeaza faptul ca le este îngrădit dreptul de libera asociere în cadrul unui sindicat, fiind constrânși indirect de angajator să părăsescă sindicatele nerepresentative

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul,

I.1.1. Sindicatul Transportorilor APT din RATB,

I.2 Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Regia Autonomă de Transport București R.A,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1 Încălcarea în mod indirect a dreptului la libera asociere, membrii sindicatului fiind constrânși indirect de angajator să părăsescă sindicatele nerepresentative

III. Procedura de citare

3.1 În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa înregistrată cu nr.7295/13.12.2016, a fost citat *Sindicatul Transportorilor APT din RATB* prin reprezentant legal, în calitate de petent, pentru data de 10.01.2017, cu ridicarea excepției de neкомпetență materială a

Colegiului director, potrivit solicitării de restabilire a situației anterioare.

3.3 Prin adresa înregistrată cu nr.7411/13.12.2016, a fost citată *Regia Autonomă de Transport București R.A* prin reprezentant legal, în calitate de reclamată, pentru data de 10.01.2017, cu ridicarea excepției de necompetență materială a Colegiului director, potrivit solicitării de restabilire a situației anterioare.

3.4. Procedură legal îndeplinită.

3.5. La ședința de audieri din data de 10.01.2017, ambele părți au fost prezente.

3.6. În cadrul ședinței de audieri, petentul depune o cerere prin care solicită încuviințarea probei cu martori, fiind prezenți un număr de 4, precum și solicitarea unui nou termen stabilit și luat la cunoștință de ambele părți, pentru data de 19.01.2017.

3.7 În cadrul ședinței de audieri 19.01.2017, petentul solicită un nou termen, solicitare respinsă.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petentul, în calitate de reprezentant al unor sindicate nereprezentative din cadrul Regiei Autonome de Transport București R.A susține faptul că, partea reclamată în mod indirect le încalcă dreptul la asociere sindicală, membrii acestora fiind constrânși să părăsească formațiunile și să intre în sindicatul reprezentativ. În cadrul Regiei Autonome de Transport București R.A. funcționează 9 sindicate. Unul dintre acestea, sindicatul reprezentativ, este cel care participă la negocieri cu reprezentanții Regiei și acordă mai multe drepturi membrilor săi decât pentru cei ai sindicatelor minoritare, deși salariații se află în situații similare, diferențele făcute de către sindicatul reprezentativ neavând o justificare obiectivă, ci una pur subiectivă. Rolul sindicatului reprezentativ este acela de a negocia cu conducerea Regiei în interesul tuturor angajaților acesteia, însă în situația de față acesta atribuie anumite drepturi și facilități doar membrilor săi, nu și membrilor sindicatelor nereprezentative și au loc înțelegeri care prejudiciază membrii sindicatului nereprezentativ.

4.1.2. Tratamentul inegal aplicat de conducerea Regiei Autonome de Transport București R.A. sindicatelor nereprezentative față de formațiunea sindicală reprezentativă constă în refuzul decontării cheltuielilor aferente pentru biletele de odihnă și tratament, refuzul chemării la negocierile contractului colectiv de muncă și la negocierea regulamentului intern, salarizarea diferențiată între angajați în funcție de sindicatul la care au aderat. Astfel, decontarea biletelor de odihnă și tratament se efectuează de către regie doar dacă membrii din sindicatele nereprezentative părăsesc formațiunile sindicale și se înscriu în sindicatul reprezentativ agreeat de angajator.

4.1.3. Referitor la aspectul semnalat considerat ca fiind discriminator privind negocierea Contractului Colectiv de Muncă, angajatorul Regia Autonomă de Transport București R.A, împreună cu sindicatul reprezentativ au hotărât să primească la negocieri un singur sindicat din cele 8 nereprezentative, refuzând să convoace la prima ședință Sindicatul Transportorilor APT din RATB și să pună la dispoziție procesele verbale și actele de reprezentativitate ale părților. Mai

mult, sindicatul reprezentativ este singurul sindicat chemat să participe la negocierile contractului colectiv de muncă, la negocierile privind drepturile și facilitățile angajaților precum și negocierea regulamentului intern. Tratatul diferențiat se regăsește și în grila de salarizare a angajaților ce fac parte din formațiunile sindicale, nereprezentative și cei ce fac parte din sindicatul reprezentativ, munca prestată de către membrii acestora fiind egală, cu aceleași sarcini și responsabilități, în condiții de muncă identice.

4.1.4. Mai mult decât atât, conducerea regiei săvârșește și alte abuzuri față de angajații regiei cu concursul sindicatului reprezentativ. Astfel, în contractul colectiv de muncă au fost inserate clauze care permit un tratament discriminator al membrilor sindicatelor nereprezentative față de cel reprezentativ:

- art. 18 alin. 6 din contractul colectiv de muncă „la solicitare, RATB va aduce la cunoștința sindicatului reprezentativ situația angajărilor și a redistribuirilor de personal efectuate. În situație de concurs, va fi convocat un delegat al sindicatului reprezentativ, ca observator”. Se permite astfel ca angajarea/redistribuirea posturilor să se efectueze pe temeiul apartenenței la o anumită formațiune sindicală, respectiv sindicatul reprezentativ.
- art.51 alin. 4 și art. 87 prevăd un tratament discriminatoriu în modul de acordare a tichetelor cadou cu diferite ocazii, salariații regiei nebeneficiind de un tratament egal în ceea ce privește acordarea acestora;
- art.51 alin. 9 „RATB și sindicatul reprezentativ vor stabili împreună în limita unei cote de până la 5% aplicată asupra cheltuielilor cu salariile personalului, conform Legii nr. 227/2015 (codul fiscal) art.25 pct.3 lit.b, structura activităților sociale”. Se încalcă astfel dreptul celorlalte formațiuni sindicale, nereprezentative, de a participa la activitățile sociale. Mai mult de atât sumele sunt încasate în mod nelegal și sindicatele nereprezentative nu pot beneficia de aceste sume, nefiind informate cu privire la cheltuielile efectuate din fondul social.
- art. 117 și art. 122 prevăd stabilirea discriminatorie a salariilor directorilor precum și indemnizațiile de conducere ale salariaților care îndeplinesc funcții de conducere din regie, existând diferențe față de modalitatea de negociere și de stabilire a salariului celorlalți angajați, făcându-se fără consultarea sindicatelor și fără criteriile precise de stabilire a acestor drepturi.
- art. 123 prevede premiarea personalului, care se face cu avizul sindicatului reprezentativ, ceea ce se transpune prin premiarea doar a membrilor sindicatului reprezentativ, sau de condiționarea membrilor sindicatelor nereprezentative de a renunța la apartenența sindicală pentru a beneficia de aceste prime.

4.1.5. Ca urmare a Protocolului încheiat între RATB și sindicatul reprezentativ cu privire la creșterea grilei de salarizare cu suma de 100 lei începând cu 01.07.2016, pentru a beneficia de această creștere, salariații au fost condiționați să își dea acordul anticipat, prin semnarea unor acte adiționale, cu privire la schimbarea locului de muncă din inițiativa angajatorului, ceea ce reprezintă o încălcare a dreptului la muncă, așa cum este prevăzut în legislația muncii. Petentul susține că partea reclamată a acordat nivelul de salarizare 22 în mod discriminatoriu, în funcție de apartenența sindicală a salariaților și a opțiunii exprimate de salariați prin semnarea actelor adiționale având ca obiect schimbarea locului de muncă, în detrimentul membrilor sindicatelor

nereprezentative, minoritare. S-a ajuns ca pentru aceeași muncă, salariații RATB sa fie plătiți în mod diferit, cu toate că la stabilirea și acordarea salariului este interzisă orice formă de discriminare.

4.1.6. Petentul, solicită Consiliului să se constate săvârșirea faptei de discriminare, să dispună înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii, restabilirea situației anterioare discriminării și sancționarea corespunzătoare a părții reclamate Regia Autonomă de Transport București R.A. (RATB).

4.2. Susținerile părții reclamate Regia Autonomă de Transport București R.A. (RATB)

4.2.1. Partea reclamată solicită respingerea petiției formulată de către Sindicatul Transportatorilor APT, ca fiind neîntemeiată. Pe fondul cauzei, partea reclamată a sesizat două aspecte: negocierile pentru încheierea contractului colectiv de muncă al RATB care s-au purtat doar între reprezentanții patronatului și cei ai sindicatului reprezentativ și drepturile de care beneficiază membrii sindicatului reprezentativ cu efecte discriminatorii față de membrii sindicatului nereprezentativ.

4.2.2. Partea reclamată menționează că încheierea contractului colectiv de muncă la nivel RATB a fost negociat și încheiat între RATB și sindicatul reprezentativ Sindicatul Transportatorilor din București, conform art. 134 din Legea nr. 62/2011 a dialogului social, care prevede că „*Părțile contractului colectiv de muncă sunt angajatorii și angajații, reprezentați la negocieri după cum urmează:*

....

B. din partea angajaților:

a) la nivel de unitate, de către sindicatul legal constituit și reprezentativ potrivit prezentei legi sau de către reprezentanții angajaților, după caz”...

4.2.3. RATB precizează că la momentul negocierii contractului colectiv de muncă, Sindicatul Transportatorilor din București avea personalitate juridică de la data înregistrării sale prin Sentința civilă nr.19/2000 pronunțată de Judecătoria sector 1, dar și reprezentativitate la nivelul unității Regiei, constatată prin sentința civilă nr. 11315/2012, conform art. 23 și art. 51 din Legea nr. 62/2011 a dialogului social „(1) *Sunt reprezentative la nivel național, de sector de activitate, de grup de unități și de unitate, organizațiile sindicale care indeplinesc cumulativ următoarele condiții: ... C. la nivel de unitate: a) au statut legal de sindicat; b) au independență organizatorică și patrimonială; c) numărul de membri ai sindicatului reprezintă cel puțin jumătate plus unu din numărul angajaților unității”.*

4.2.4. Referitor la neinclusiunea în cadrul contractului colectiv de muncă de facilități pentru activitatea sindicală a sindicatelor nereprezentative, partea reclamată precizează că acest contract reprezintă produsul unei negocieri între două părți, nefiind un act unilateral al angajatorului RATB, deci RATB nu poate fi acuzat de faptul că unele clauze nu sunt acceptate de toți salariații Regiei sau nu sunt convenabile tuturor acestora. În aceste condiții RATB nu a putut bloca negocierile colective doar pentru motivul că sindicatul nereprezentativ a insistat pentru introducerea unor anumite clauze în contractul colectiv de muncă.

4.2.5. Pentru a preveni eventualele inechități ce ar fi putut apărea în relația cu sindicatele nereprezentative, RATB a avut inițiativa încheierii unor acorduri cu

aceste organizații sindicale, acorduri prin care li se recunoșteau/acordau aceleași drepturi referitoare la desfășurarea și plata orelor de activitate sindicală ca și sindicatului reprezentativ. Astfel, în fiecare an, excedând reglementările prevăzute de Legea nr. 62/2011 a dialogului social, conducerea RATB și-a exprimat disponibilitatea pentru plata drepturilor salariale reprezentând ore de activitate sindicală și asigură tuturor organizațiilor sindicale următoarele facilități pentru prestarea activității sindicale:

- un număr de ore de activitate sindicală plătită, în funcție de numărul de membri ai fiecărei organizații sindicale. În conformitate cu prevederile art.90 din contractul colectiv de muncă pe anii 2016-2018, RATB asigură lunar un număr de 0,3 ore de activitate sindicală plătită pentru fiecare membru al organizației sindicale. Aceleași prevederi erau conținute și în contractul colectiv pentru anii precedenți;

- suplimentar 7 zile lucrătoare pentru liderii de sindicat aleși în organele de conducere ale organizațiilor sindicale teritoriale.

4.2.6. Referitor la decontarea biletelor de odihnă și tratament, partea reclamată susține că având în vedere cap. V – Protecția socială art. 46 alin. 6 din contractul colectiv de muncă al RATB, valabil pentru perioada 2016-2018, la data de 13.05.2016, s-a încheiat un protocol între conducerea administrativă și sindicatul reprezentativ din RATB, alocarea fondurilor efectuându-se din bugetul Regiei, ținându-se cont de prevederile legale și de situația economico-financiară a regiei.

4.2.7. În ceea ce privește grila de salarizare la nivelul RATB, salarizarea în perioada executării contractului individual de muncă se realizează cu respectarea art.139 alin. 1 respectiv „în cursul anului, conducătorii entităților organizaționale au obligația să analizeze activitatea personalului din subordine și să facă propuneri în vederea promovării în niveluri superioare de salarizare, cu luarea în considerare, pe lângă realizarea integrală a sarcinilor, atribuțiilor și responsabilităților specifice postului, experiența, potențialul angajatului (deprinderi, aptitudini, competențe) și volumul de lucrări de categorii mai mari”. Totodată, prin implementarea pct. 6 și 7 din Protocolului încheiat cu ocazia finalizării negocierii contractului colectiv de muncă, au beneficiat de modificarea încadrării începând cu 01.09.2016 toate categoriile de personal, indiferent de apartenența sau nonapartenența sindicală.

4.2.8. Angajările de personal în cadrul RATB se fac în conformitate cu contractul colectiv de muncă al RATB, condițiile pentru ocuparea unei funcții/meserii sunt stabilite în fișele de post ținându-se cont de nomenclatorul unic al ocupațiilor, respectiv al clasificării ocupațiilor din România.

4.2.9. Referitor la acordarea de tichete cadou cu ocazia sărbătorii de Crăciun, acestea au fost acordate ținând cont de prevederile legale și de situația economico-financiară a regiei, în baza Protocolului încheiat între Regie și reprezentanții sindicatului reprezentativ din RATB, conform condițiilor de acordare a tichetelor cadou. Aplicarea protocolului s-a stabilit de către Serviciul Financiar și implementarea s-a realizat în mod unitar pentru toate entitățile organizaționale din cadrul Regiei.

4.2.10. Premiarea personalului în cadrul RATB se aprobă de Comitetul conducerii executive al RATB cu avizul sindicatului reprezentativ. Criteriile de acordare și plafoanele diferențiate se elaborează de comun acord cu sindicatul

reprezentativ funcție de importanța aportului în activitățile și contribuția la îmbunătățirea muncii.

4.2.11. În ceea ce privește modificarea grilei de salarizare prin adăugarea sumei de 100 lei pentru fiecare nivel de salarizare, aceasta s-a aplicat tuturor salariaților RATB cu asigurarea garantării salariului minim de plată de 1.350 lei conform H.G. nr. 1017/2015.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1 **În fapt**, Colegiul director al CNCD reține că, petiția așa cum a fost formulată, relevă o situație în care, petenții având calitate de reprezentanți ai unor sindicate nereprezentative, cât și membrii acestora, sunt tratați în mod diferit de către partea reclamată prin comparație cu cei din sindicatul reprezentativ.

5.2. **În drept**, referitor la definiția discriminării, astfel cum este reglementată în O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

5.3. Colegiul director, admite excepția de necompetență ridicată prin procedura de citare a părților, referitor restabilirea situației anterioare discriminării.

5.4. Conform obiectului petiției, Colegiul director reține faptul că petentul are calitate de "sindicat nereprezentativ" în cadrul părții reclamate, în speță Regiei Autonome de Transport București. Aceasta, aplică un tratament inegal/diferit față de formațiunea sindicală nereprezentativă, prin comparație cu sindicatul reprezentativ.

5.5. Tratamentul diferit aplicat membrilor din sindicatele nereprezentative constând în, refuzul decontării cheltuielile aferente pentru biletele de odihnă și tratament, refuzul chemării la negocierile privind contractul colectiv de muncă, la negocierea regulamentului intern, salarizare diferențiată între angajați, în funcție de sindicatul la care au aderat, acordarea de tichete cadou, dar și premiarea personalului.

5.6. Decontarea biletelor în cauză, efectuându-se de către regie, doar dacă, membrii din sindicatele nereprezentative, părăsesc formațiunile sindicale și se înscriu în sindicatul reprezentativ agreat de societate. Cererile pentru

decontarea acestor bilete de odihnă și tratament trebuie să fie vizate și de către sindicatul reprezentativ, iar faptic acesta refuză să le semneze dacă persoana care formulează cererea este membru al unui alt sindicat decât cel reprezentativ.

5.7. Referitor la capătul de cerere privind convocarea de către angajatorul RATB la prima ședință doar a sindicatului reprezentativ, Colegiul Director este de părere că nu constituie o faptă de discriminare conform O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată.

5.8. În ceea ce privește neacordarea orelor de activitate sindicală plătită, în funcție de numărul de membri ai fiecărei organizații sindicale și acordarea de zile libere pentru activitate sindicală, Colegiul Director este de părere că faptele de discriminare nu există, având în vedere că acestea au fost soluționate de către partea reclamată.

5.9. Ca urmare, partea reclamată, prin atitudinea discriminatorie manifestată față de membrii formațiunilor sindicale nereprezentative, crează un cadru ostil, degradant și umilitor, condiționând primirea drepturilor convenite, prin renunțarea la apartenența sindicală. În concluzie, reclamatul manifestă un tratament diferențiat între formațiunile sindicale, cu scopul părăsirii sindicatelor de către membrii afiliați, în favoarea unor avantaje, și eliminarea activității sindicale concurente, încălcându-se astfel dreptul la libera asociere garantat de Constituție.

5.10. Astfel, Colegiul este de opinie că în speță, se poate reține un raport de cauzalitate între un criteriu interzis (apartenență sindicală) și faptele reclamatului, constituind un tratament discriminator potrivit art. 2 cu alin.1, art.7 lit. f), "dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta", Colegiul director, dispune sancționarea părții reclamate, în speță Regia Autonomă de Transport București R.A prin reprezentant legal, cu amendă contravențională în valoare de 7.000 lei, conform art. 26, alin. 1) din O.G nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, coroborat cu art.8 din O.G nr.2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială a Colegiului director a CNCD, potrivit solicitării de restabilire a situației anterioare.

2. Convocarea de către angajatorul RATB la prima ședință doar a sindicatului reprezentativ, nu constituie o faptă de discriminare conform O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată.

3. Referitor la neacordarea orelor de activitate sindicală plătită, în funcție de numărul de membri ai fiecărei organizații sindicale și acordarea de zile libere pentru activitate sindicală, faptele de discriminare nu există.

3. Celelalte capete de cerere referitoare la neaplicarea drepturilor stabilite prin contractul colectiv de muncă tuturor angajaților indiferent de apartenența

sindicală, în speță: refuzul decontării cheltuielilor aferente pentru biletele de odihnă și tratament, salarizarea diferențiată între angajați în funcție de sindicatul la care au aderat, acordarea de tichete cadou cu ocazia sărbătorii de Crăciun, premierea personalului din cadrul RATB, constituie fapte de discriminare conform art. 2, alin.1 coroborat cu art.7 lit. c) și lit. f) din O.G nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

3. Sancționarea părții reclamate, Regia Autonomă de Transport București R.A prin reprezentant legal, cu amendă contravențională în valoare de 7.000 lei, conform art. 26, alin. 1 și 2, din O.G nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda contravențională se va plăti la Direcția Generală de Finanțe Publice a Mun. București.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POP CLAUDIA SORINA - Membru

TATIANA VERONICA SANDU – Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.